

Nulägesanalys om hållbarhet och golf.

RESULTAT AV HÅLLBARHETSENKÄTEN 2023

Svenska
Golfbundet

Innehållsförteckning

1. Inledning	2
2. Biologisk mångfald	3
Åtgärder för biologisk mångfald.....	3
3. Multifunktion och samverkan	4
Aktiviteter för allmänheten	4
Samverkan i lokalsamhället	5
4. Effekter av klimatförändringar	6
Klimat effekter drabbar golfen.....	6
5. Bevattning	8
Brist på bevattningsvatten.....	8
Källor till bevattningsvatten	8
Åtgärder för att minska vattenförbrukning.....	9
6. Insatsmedel.....	10
Framtida brist på insatsmedel.....	10
Åtgärder för att ersätta insatsmedel	11
7. Behov av stöd	12
8. Generella mönster.....	13

1. Inledning

Nästan alla klubbar har drabbats av climateffekter, engagemanget kring biologisk mångfald är enormt och många rustar för framtiden. Det är några av resultaten från 2022 års hållbarhetsenkät bland Sveriges golfklubbar.

Vintern 2022–2023 skickade Svenska Golfförbundet (SGF) ut en enkät till Sveriges golfklubbar om ekologisk hållbarhet. 307 klubbar svarade – nästan 70 procent av landets alla klubbar och cirka 70 procent av klubbarna i varje distrikt.

Det övergripande syftet med enkäten var att få bättre kunskap om golfklubbarnas nuläge, med särskilt fokus på banskötsel och miljöfrågor ([läs mer om enkäten här](#)).

Här är en sammanställning av resultaten. Du kan också ta del av rapporten [digitalt här](#).

Nulägesanalysen är en del av GOLF Sveriges hållbarhetsarbete. [Läs mer om det här](#).

November 2023

Svenska Golfförbundet

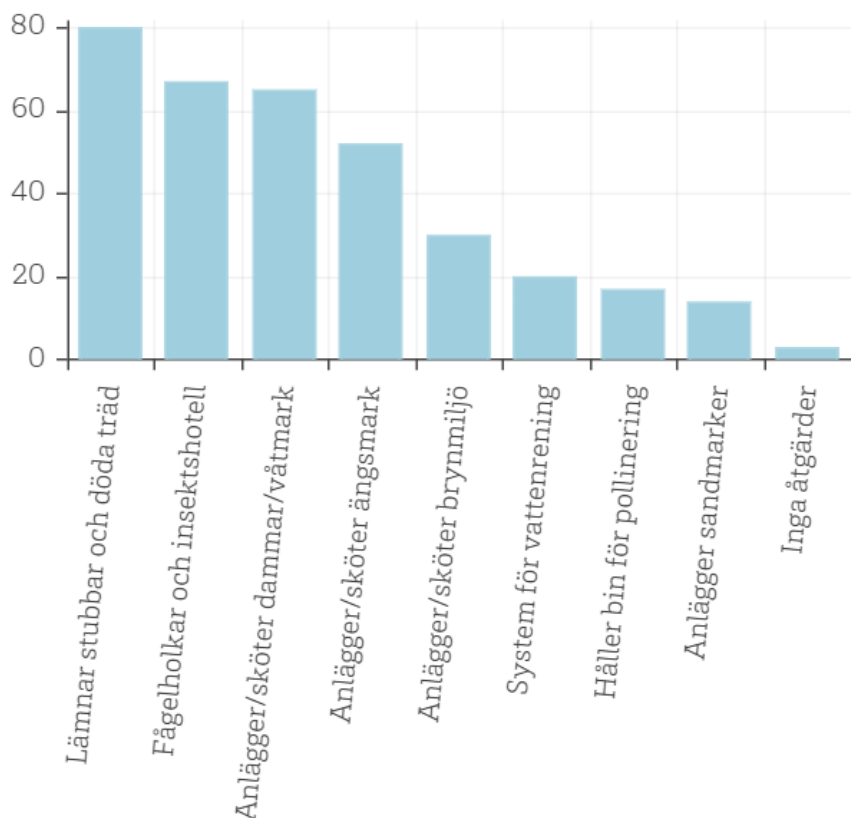
2. Biologisk mångfald

Engagemanget för biologisk mångfald på landets golfklubbar är anmärkningsvärt stort. Nästan alla gör insatser, stora som små, för att bevara och utveckla den.

Åtgärder för biologisk mångfald

Hela 97 % av klubbarna som svarat på enkäten har angett att de gör någon typ av insats för biologisk mångfald.

Till exempel lämnar 80 procent stubbar och döda träd, två av tre har fågelholkar och insektshotell och över hälften anlägger och sköter dammar och ängsmark.

Exempel på andra åtgärder som nämns i enkätsvaren: anläggning av stenrösen, ekologiska kompensationsåtgärder, fågelmatning, skogsmushotell, trädvårdsprogram, sandgröpar för kungsfiskare, brant för backsvalor, bränning av högruff, plantering av träd och buskar, ängsnycklar vid vattenbryn samt bete med får, hästar, kor och hjortar.

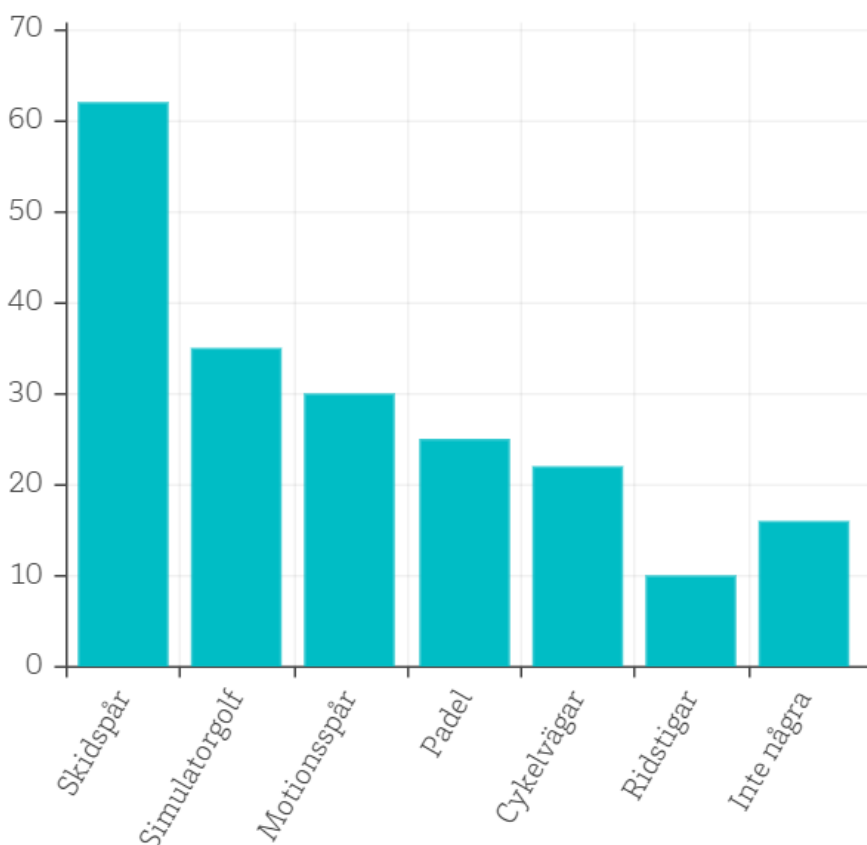
3. Multifunktion och samverkan

En stor majoritet (84 %) av Sveriges golfklubbar är multifunktionella – det vill säga fungerar som arenor för många andra aktiviteter än golf. Mer än var åttonde klubb anger också att man samverkar med andra aktörer i lokalsamhället på olika sätt.

Därmed levererar golfklubbarna en mängd andra samhällsnyttor, vid sidan av de som genereras av själva golfspelet.

Aktiviteter för allmänheten

På frågan om golfklubben erbjuder aktiviteter för allmänheten utöver golfspel, svarar 62 procent att man har skidspår på vintern. Exempelvis har mer än var femte motionsspår, padel och cykelvägar.

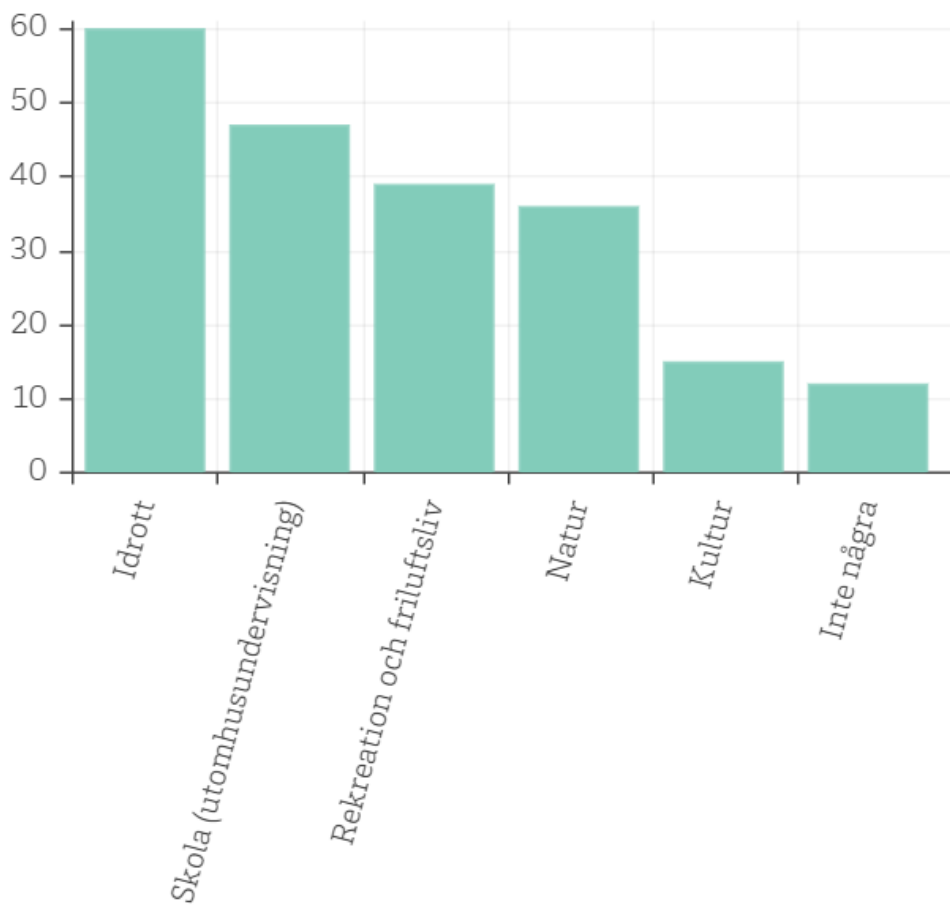

Andra aktiviteter som nämns i öppna svar är footgolf, discgolf, gym, bad, pulkaåkning, fågelskådning, hundrastning, fiske/jakt och grillplatser.

Samverkan i lokalsamhället

Nära nio av tio klubbar uppger att de samverkar med andra aktörer i lokalsamhället. Exempelvis inom idrott, utomhusundervisning, friluftsliv och natur.

Andra aktörer för samverkan som nämns i enkäten är turistbyråer, näringsliv, kommun, fritidsgårdar, pensionärsföreningar, hotell och restauranger.

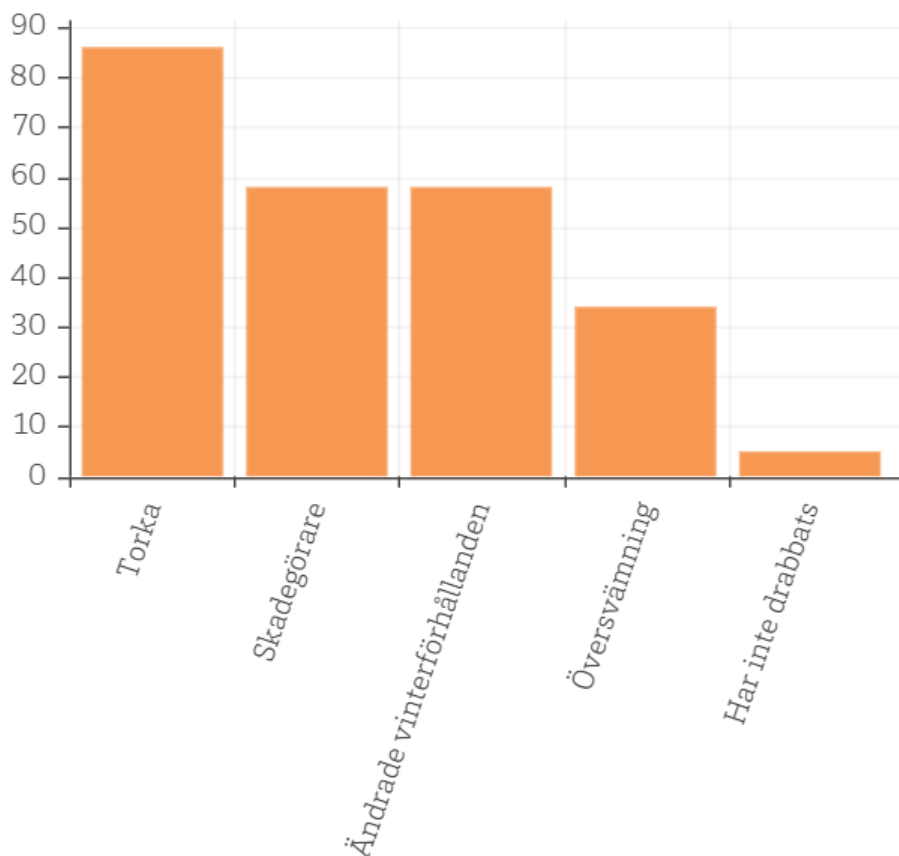
4. Effekter av klimatförändringar

Klimatförändringarna är här och nu. Extrem torka, häftiga skyfall, nya svampsjukdomar och ändrade vinterförhållanden påverkar golfklubbarna redan idag.

Klimat effekter drabbar golfen

Nästan alla Sveriges golfklubbar har påverkats av någon typ av klimat effekt under åren 2018–2022.

Närmare nio av tio har drabbats av torka, över hälften av skadegörare samt ändrade vinterförhållanden och en tredjedel av översvämning. Endast 5 % uppger att de inte har drabbats alls.

Torka är alltså den klimateffekt som drabbat flest klubbar (86 %) och det är också den klimateffekt som klubbarna tror utgör det största hotet de kommande tio åren. Inte så förvånande, med sommartorkan 2018 färskt i minnet. (Mer om vatten i nästa kapitel).

34 procent har drabbats av det omvända – **översvämningar**. Notera dock att enkäten genomfördes innan sommaren 2023, då stora delar av Sverige och svenska golfbanor drabbades av svåra skyfall och översvämningar.

Skadegörare, t.ex. svampsjukdomar, är högt på listan både över klimateffekter klubbarna redan drabbas av (58 %), och som man tror kommer att utgöra ett hot inom tio år. En möjlig förklaring är att många klubbar är oroliga för hur de ska kunna kontrollera skadegörare om kemiska växtskyddsmedel förbjuds inom EU.

Att svampsjukdomen dollarspot etablerat sig på allt nordligare breddgrader kan också påverka synen på hotbilden.

När det gäller **ändrade vinterförhållanden**, som 58 procent drabbats av, ligger golfklubbar i Svealand över snittet, både bland de som drabbats och de som bedömer det som ett hot i framtiden.

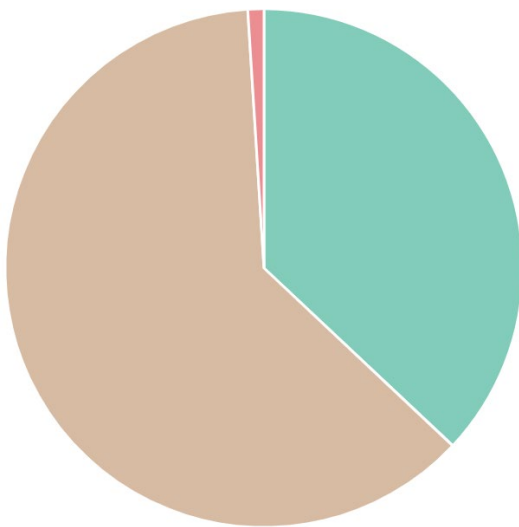
Golfklubbar i Norrland ligger generellt under genomsnittet när det handlar om effekter av klimatförändringar. Förklaringar kan vara att de har färre problem med skadegörare, är vana att hantera snö och is och har bättre tillgång till vatten.

5. Bevattning

Då torra bedöms vara ett av de stora hoten mot golfen behövs nya sätt att säkra bevattningsvatten och minska förbrukningen.

I princip alla golfbanor bevattnar olika delar av golfbanan. De delar som bevattnas i högst utsträckning är green (99 %), tee (92 %) och fairway (72 %).

Brist på bevattningsvatten

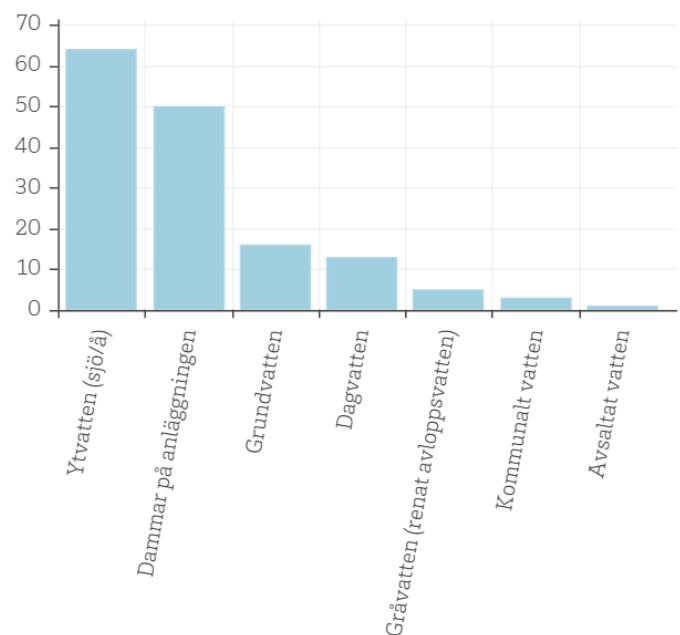
Nästan fyra av tio golfklubbar (37 %) som svarat på enkäten uppger att de har drabbats av vattenbrist till sin bevattning någon gång under åren 2018–2022.

- 37,0 % Ja
- 62,0 % Nej
- 1,0 % Vet ej

Källor till bevattningsvatten

De två klart vanligaste källorna till bevattningsvatten för svenska golfklubbar är ytvatten från intilliggande sjö eller å, samt egna dammar på anläggningen.

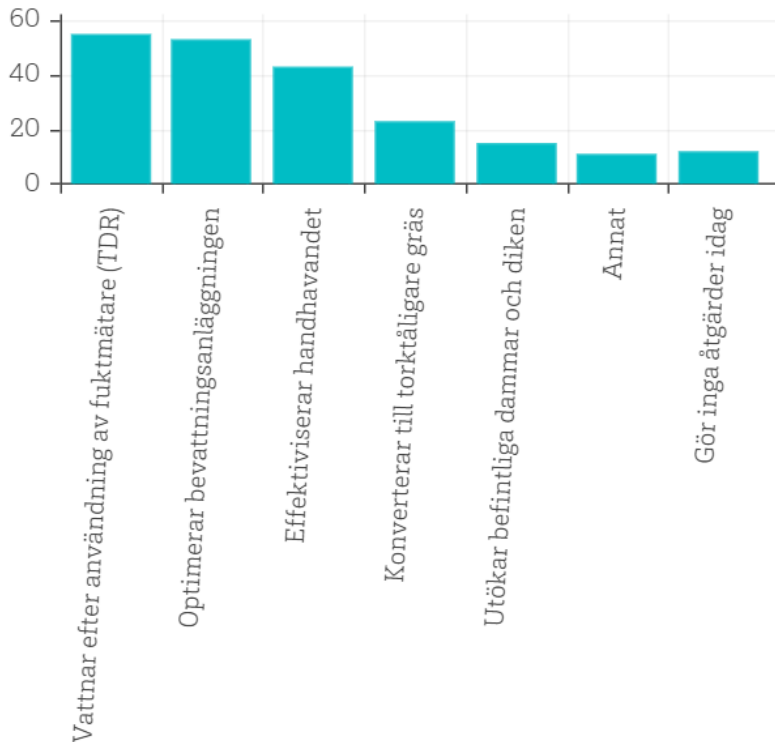
Det är ofta en kombination av vatten från flera olika källor.

Åtgärder för att minska vattenförbrukning

Nio av tio golfklubbar (88 %) arbetar idag med olika åtgärder för att minska sin vattenförbrukning. De tre vanligaste är att vattna efter behov med hjälp av fuktmätare, optimera bevattningsanläggningen och effektivisera handhavandet.

Optimera bevattningsanläggningen och **effektivisera handhavandet** är två åtgärder som rankas högt, både när det gäller vad klubbarna gör idag (53 % resp. 43 %) och vad de skulle kunna göra inom tio år för att minska sin vattenförbrukning (42 % resp. 40 %).

När klubbarna bedömer vilka åtgärder de skulle kunna göra inom tio år för att säkra bevattningsvatten rankas att **utöka befintliga dammar** högst (47 %).

Med egna dammar som vattenreservoarer behöver inte klubbarna förlita sig på andra aktörer för bevattningsvatten. Dammar är dessutom mycket värdefulla biotoper för biologisk mångfald. Dock fordrar anläggning av dammar mycket pengar och stora arbetsinsatser.

Andra möjliga åtgärder för att säkra bevattningsvatten som klubbarna nämner i sina öppna svar är fler individuellt styrda spridare, avsaltningssystem, dagvattenåtervinning och tillrinningsvatten vid nederbörd.

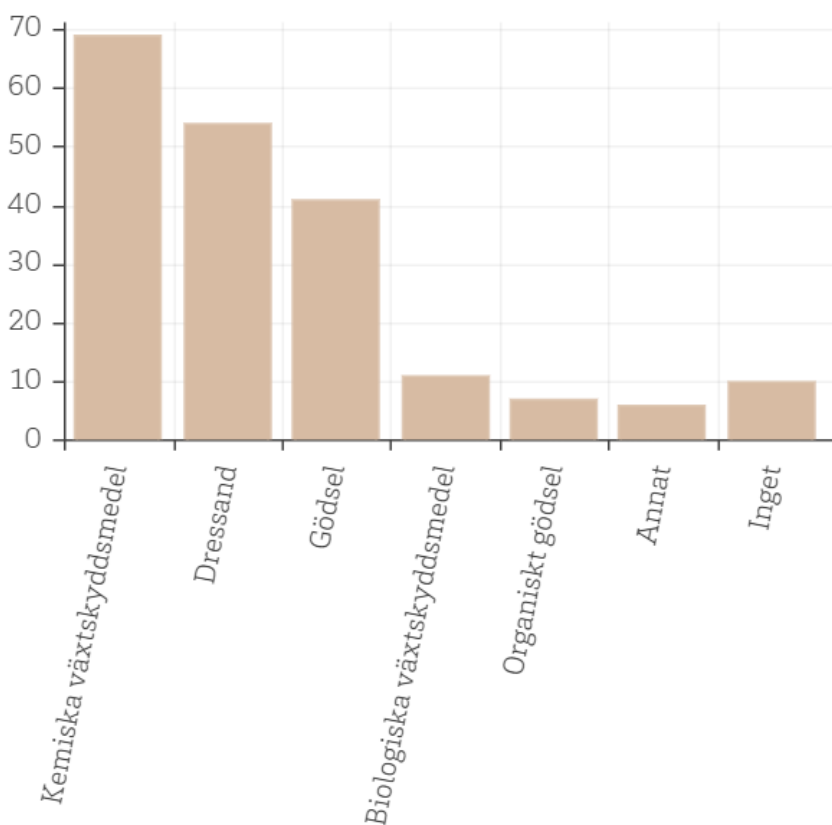
6. Insatsmedel

Insatsmedel vid skötsel av en golfbana är till exempel växtskyddsmedel, dressand, konstgödsel och organisk gödsel.

Över hälften (53 %) av klubbarna som svarat på enkäten upplever att brist på insatsmedel är ett problem idag. Nio av tio tror att det kommer att bli brist på insatsmedel i framtiden.

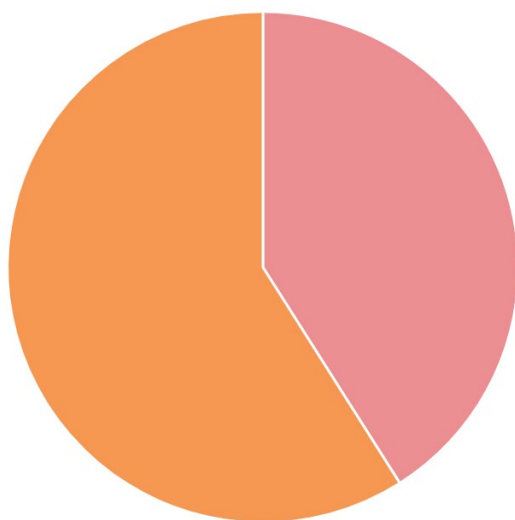
Framtida brist på insatsmedel

Nio av tio klubbar tror att det kommer att bli brist på olika insatsmedel som används i banskötsel i framtiden. Kemiska växtskyddsmedel toppar listan, följd av dressand och gödsel.

Kemiska växtskyddsmedel är det insatsmedel flest klubbar upplever en brist på idag (37 %) och tror det kommer bli brist på i framtiden (69 %).

En förklaring kan vara att EU har aviserat ett framtida förbud mot kemiska växtskyddsmedel, vilket har diskuterats mycket i Golsverige i olika sammanhang.

Åtgärder för att ersätta insatsmedel

41 procent av klubbarna gör redan nu åtgärder för att kompensera för bristen på insatsmedel.

Två av tre (67 %) bedömer att de kommer behöva göra åtgärder inom tio år för att minska effekter av brist på något insatsmedel.

- 41,0 % Ja
- 59,0 % Nej

Bland de åtgärder klubbarna gör redan idag för att ersätta brist på olika insatsmedel kommer **skapar bästa tänkbara växtmiljö för gräset** på första plats (35 %), **tillämpar IPM** på andra plats (33 %) och **analytisk skötsel** på tredje plats (20 %).

När klubbarna får frågan om de bedömer att det krävs ytterligare åtgärder inom tio år stiger siffrorna i samtliga kategorier.

Fler exempel på befintliga åtgärder som nämns i enkätsvaren är vältning, avdaggning, behovsanpassad gödsling, fler mekaniska insatser, högre klippytor, luftning och dressning även vintertid samt stödsådd med tåligare gräsarter.

Exempel på mer långsiktiga framtida insatser är att renovera greenerna med starkare gräs (till exempel krypven), använda och tillvarata vatten på bättre sätt samt konvertera till robotklippare och eldrivna maskiner.

Enkätsvaren visar tydligt att klubbarnas hantering av brist på kemiska växtskyddsmedel nu och i framtiden är att på olika sätt jobba med skötselåtgärder för att stärka gräset. Det är ett mycket glädjande resultat, då det troligen är det som kommer att krävas för att skapa bra spelytor i framtiden.

7. Behov av stöd

I enkäten fick golfklubbarna svara på vad de ser för behov av stöd för att möta framtidens utmaningar inom hållbar banskötsel.

Störst är behovet av utbildning (81 %), mer rådgivning (73 %) och mer konkret hjälp på plats (56 %). Många klubbar efterlyser också omvärldsbevakning, samt erfarenhetsutbyte och nätverksträffar för att se och lära av andra klubbar.

Exempel på andra behov som nämns i enkätsvaren är kommunikation med medlemmar och myndigheter, utökade resurser (ekonomi och personal), mer samarbete mellan banchef och klubbchef, forskning och nya tekniska lösningar.

Flera respondenter uppger också att bristen på kompetent och utbildad banpersonal är ett stort problem.

8. Generella mönster

Gruppering av svaren på enkäten utifrån storlek, landsdel och plats visar på en del generella mönster när det gäller hur klubbarna bedömer nuläge och hot, samt hur aktiva klubbarna är med åtgärder av olika slag:

Störst är behovet av utbildning (81 %), mer rådgivning (73 %) och mer konkret hjälp på plats (56 %). Många klubbar efterlyser också omvärldsbevakning, samt erfarenhetsutbyte och nätverksträffar för att se och lära av andra klubbar.

- **Storlek.** Stora klubbar placerar sig oftast över det nationella genomsnittet, små klubbar under och medelstora klubbar däremellan. Stora klubbar svarar alltså i högre grad att de gör åtgärder idag, upplever större problem idag och ser större hot i framtiden.
- **Landsdel.** På liknande sätt som ovan placerar sig klubbar i Götaland oftast över det nationella genomsnittet över åtgärder idag, problem idag och hot i framtiden. Klubbar i Norrland ligger under snittet och klubbar i Svealand däremellan.
- **Plats.** Stadsbanor och stadsnära banor placerar sig oftast över det nationella genomsnittet över åtgärder idag, problem idag och hot i framtiden. Landsbygdsbanor hamnar under snittet och tätortsbanor och tätortsnära banor däremellan.

Dessa generella mönster är tydligast för storlek och landsdel. När det gäller plats är mönstret inte lika tydligt, förutom att landsbygdsbanor nästan alltid placerar sig under det nationella genomsnittet.

Man kan tänka sig att mönstren beror på att stora klubbar har större resurser när det gäller pengar och personal. En annan förklaringsmodell kan vara att golfspelare, kommuner och länsstyrelser har en högre kravbild på stora klubbar i södra Sverige och i städer, samt att myndigheternas tillsyn där är noggrannare.

Att golfklubbarna i Norrland ofta ligger under det nationella genomsnittet kan vara att de generellt har färre problem med skadegörare, är mer vana att hantera snö och is och har bättre tillgång på vatten.

Läs mer!

golf.se/hallbarhet

**Svenska
Golfbundet**

Svenska Golfbundet

Adress: Box 11016, 100 61 Stockholm

Besöksadress: Idrottens Hus, Skansbrogatan 7

Kontakt: golf.se/kontakt

Internet: www.golf.se